

001	66	76	69	96	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	11	13	10	7	5	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	11	13	10	7	5	3	0				

METSÄNOMISTAJA

Lapset eivät tahallaan halua vahingoittaa luontoa ja ymmärtävät, jos jotain ei saa tehdä.
 LASTENHOITAJA ANNE HANSTRÖM-KAUKONEN, MISTELIN PÄIVÄKOTI

Jokamiehen oikeudet opitaan metsässä

Jokamiehenoikeudet opitaan leikin ja sadun keinoin jo päiväkodissa.

Mistelin päiväkodissa Vantaalla lapsia ei pidetä neljän seinän sisällä väkisin. 3–6-vuotiaat naperot pääsevät kerran viikossa touhuamaan lähimetsiin.

”Jokamiehenoikeuksia käydään läpi, mutta ei sillä nimellä vaan sadun ja mielikuvituksen avulla”, kertoo lastenhoitaja **Anne Hanström-Kammonen**.

”Kerron esimerkiksi, että olemme vierailulla eläinten kodissa, ja siellä pitää käyttäytyä yhtä hyvin kuin vieraisilla muutenkin.”

Oksia tai lehtiä ei saa ottaa elävistä puista, koska puut tarvitsevat niitä elääkseen. Kaarna on puun iho, eikä ilman sitä pärjää.

”Kyllä lapset ovat fiksumpia kuin moni arvaakaan. Luonnon kunnioittamisen oppii juuri siellä metsän keskellä parhaiten”, Hanström-Kammonen kertoo.

Kuusivuotiaille asioista pysyy kertomaan jo hieman suoremmin. He ymmärtävät, että toisen omistamassa metsässä ei voi esimerkiksi sytyttää nuotiota ilman lupaa.

”Lapset eivät tahallaan halua vahingoittaa luontoa ja ymmärtävät, jos jotain ei saa tehdä.”

Opas helpottaa opettajaa

Luokanopettaja **Heini Olsonius** savonlinnalaisesta Juvolan koulusta kertoo, että jokamiehenoikeuksia opetetaan lapsille peruskoulun 3. ja 4. luokalla.

Itse viidettä ja kuudetta luokkaa opettava Olsonius toteaa, että vanhemmillekin lapsille oikeudet käydään vielä nopeasti läpi.

”Tämä on pieni, alle 30 opilaan kyläkoulu, ja lapset ovat tottuneet liikkumaan luonnossa.

Ranja ja ohjaaja Katja keinuttavat Elleniä, Villeä ja Ellaa päiväkodin metsäretkellä Vantaalla.

Tilanne on ehkä hieman erilainen kaupunkikouluissa”, hän pohtii.

”Koulumme on metsän lähellä, ja jokamiehenoikeudet tulevat helposti tutuiksi.”

Hänen mukaansa hiihtolatu kulkee talvella aivan koulun viereistä ja syksyisin sekä keväisin metsässä vierailaan jalkaisin.

Jokamiehenoikeudet on peruskoulussa sisällytetty ympäristö- ja luonnontiedon oppiaineeseen. Siihen on yhdistetty biologian, maantiedon, fysiikan, kemian ja terveystiedon opetus.

Olsonius kertoo, että opetus on painottunut siihen, mitä metsässä saa tehdä, eikä niinkään kieltoihin.

”Kyllä oppilaille esimerkiksi kerrotaan, että sammalia ei saa repiä maasta.”

Olsonius on kuullut, että jokamiehenoikeuksista on tulossa opas, mutta ei tiennyt sen jo ilmestyneen.

”Ainahan se helpottaa opettajaa, jos pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen”, hän toteaa oppaan tarpeellisuudesta.

Lapset halutaan luontoon oppimaan

Suomen luonnonsuojeluliiton Koulumetsä-hankeessa jokamiehenoikeudet eivät ole ydinasia. Ne kuitenkin liittyvät projektin tavoitteisiin.

”Toiveemme on, että päiväko-deilla ja kouluilla olisi lähistöllä metsä”, koordinaattori **Virpi Sahi** tiivistää.

”Jokamiehenoikeudet oppii varmasti parhaiten luonnon keskellä.”

Kysyttäessä parasta tapaa opettaa jokamiehenoikeuksia Sahi muistelee noin 15-vuotiaista koostuvaa ryhmää metsässä.

”Heille näytettiin maastossa kortteja, joissa kuvailtiin erilaisia luonnossa tehtäviä asioita. Nuoret saivat sitten pohtia, että saako metsässä poimia marjoja tai ampua pikkulintuja.”

ANTTI HIRSAHO

SCANOFFICE
Ilman muuta

MITSUBISHI ELECTRIC
Changes for the Better

VUODEN 2013 HUIPPU-UUTUUS! MSZ-FH25VEH ILMALÄMPÖPUMPPU

Miksi jo yli puolet viime vuonna ilmalämpöpumpun hankkineista kodoista valitsi Scanofficen maahantuoman Hankintaturva-ilmalämpöpumpun?

Hankintaturvatuote on Scanofficen Oy:n rekisteröimä tavaramerkki, jolla maahantuomamme ja toimittamamme ilmalämpöpumput erottuvat muista alan tuotteista markkinoilla. Tuotteitamme myyvät, asentavat ja huoltavat Scanofficen valtuuttamat yhteistyökumppanit.

Yleisestä käsityksestä poiketen, alan valmistajat eivät itse myönnä takuita tuotteilleen, vaan takuulupaukset ovat lähes poikkeuksetta maahantuojaen antamia sitoumuksia. Hankintaturvatuotteiden takuut ovat jo vuodesta 1984 toimineen Scanoffice Oy:n takuusitoumuksia. Jokaisen toimittamamme tuotteen mukana on Scanoffice Oy:n takuutodistus.

Mitsubishi Electricin Uutuusmalli on suunniteltu Suomen ankariin olosuhteisiin ja Sinulle, jolle kelpaa vain paras. Se on markkinoiden hiljaisin ja ennen kaikkea tehokain. Uutuudessa on useita asumismukavuutta parantavia ominaisuuksia. Esimerkiksi laitteen lämpötilanmuutos-toiminto laskee automaattisesti kotisi lämpötilaa poissa ollessasi. Uusi huipputekniikka tuo lisää energiansäästöä lämmityskuluihin!

Lue lisää **www.scanoffice.fi**

Varmista, että hankkimasi ilmalämpöpumpun pakkauksessa on hankintaturvatuote-merkki!

Tämä merkki on vakuus tuotteen takuun ja laadun lisäksi sen elinkaaren mittaisesta toimivasta jälkimarkkinoinnista. Lisätiedot hankintaturvatuotteista **www.hankintaturvatuote.fi**

Alueesi jälleenmyyjät palveluksessasi osoitteesta **www.scanoffice.fi**

Tervetuloa turvallisen kasvun pankkiin

Suomen parasta pankkipalvelua – se on POP!

POP Pankki

Aidosti lähellä ihmistä